

**TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**  
**M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES**  
**EXAMINATION: MAY – 2024**  
**THIRD SEMESTER**

**Subject: Political Process in Maharashtra (PO22-305)**

**Date: 24/05/2024**

**Total marks: 60**

**Time: 2.00 pm to 4.30 pm**

**Instructions:** 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**  
1. Write an essay on 'Politics of Maharashtra'  
2. Write an essay on 'History of Maharashtra State formation'
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**  
1. Explain the pluralistic thought of Yashwantrao Chavan  
2. Explain any three examples of political dominance of certain castes in Maharashtra state  
3. Write note on 'Congress party era in Maharashtra state politics'  
4. Write note on 'Political Economy of Rural Maharashtra'  
5. Write note on 'Shetkari Sanghna'  
6. Explain the term 'Politics of Regionalism'
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**  
a) Regional Party  
b) National Party  
c) Elite  
d) Hegemony

**मराठी रूपांतर**

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**  
१. 'महाराष्ट्राचे राजकारण' या विषयावर निबंध लिहा.  
२. 'महाराष्ट्र राज्य निर्मितीचा इतिहास' या विषयावर निबंध लिहा
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**  
१. यशवंतराव चव्हाण यांचा बहुजनवादी विचार स्पष्ट करा .  
२. महाराष्ट्र राज्यातील विशिष्ट जातींच्या राजकीय वर्चस्वाची तीन उदाहरणे स्पष्ट करा .  
३. 'महाराष्ट्र राज्याच्या राजकारणातील काँग्रेस पक्षाचे युग' या विषयावर टिपणी लिहा .  
४. 'ग्रामीण महाराष्ट्राची राजकीय अर्थव्यवस्था' या विषयावर माहिती लिहा .  
५. 'शेतकरी संघटनेविषयी' वर थोडक्यात मांडणी करा .  
६. 'प्रादेशिकतेचे राजकारण' या संज्ञेचे स्पष्टीकरण करा .
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**  
अ) प्रादेशिक पक्ष  
ब) राष्ट्रीय पक्ष  
क) अभिजन  
ड) धुरणीत्व